

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Nariadenie vlády Slovenskej republiky o poskytovaní podpory na kompenzáciu hospodárskej straty poľnohospodárom v dôsledku zvýšeného dovozu obilnín z Ukrajiny	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
Termín začiatku a ukončenia PPK	
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	
august 2023	

2. Definovanie problému
Dňa 4. júna 2022 sa začalo uplatňovať nariadenie (EÚ) 2022/870, podľa čl. 1 ods. 1 písm. c) ktorého boli pozastavené všetky colné kvóty stanovené podľa prílohy I-A k dohode o pridružení v platnom znení, vrátane colných kvót na ostatnú pšenicu a súraž s číselným kódom KN 1001 99 00, na ostatný jačmeň s číselným kódom KN 1003 90 00, na ovos a na ostatnú kukuricu s číselným kódom KN 1005 90 00, a ktorým bolo zároveň ustanovené, že všetky výrobky, na ktoré sa tieto colné kvóty vzťahujú, sa mohli z Ukrajiny dovážať do Európskej únie bez cla. Podľa čl. 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2022/870 ďalej odchylné od čl. 14 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2016/1036 nevznikala povinnosť vybrať antidumpingové clá na dovoz produktov s pôvodom na Ukrajine uskutočnený počas obdobia uplatňovania tohto nariadenia (EÚ), a podľa čl. 1 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2022/870 sa taktiež dočasne pozastavilo uplatňovanie nariadenia (EÚ) 2015/478 vo vzťahu k dovozom produktov s pôvodom na Ukrajine. Toto nariadenie (EÚ) sa uplatňovalo až do 5. júna 2023 s tým, že dňa 2. mája 2023 Európska komisia na základe svojej právomoci ustanovenej čl. 4 ods. 9 nariadenia (EÚ) 2022/870 prijala vykonávacie nariadenie (EÚ) 2023/903, ktorým sa od tohto dňa až do konca uvedeného obdobia uplatňovania nariadenia (EÚ) 2022/870 ustanovilo, že s výnimkou plnenia zmlúv, ktoré boli uzavreté pred nadobudnutím účinnosti tohto vykonávacieho nariadenia, sa prepustenie produktov s pôvodom na Ukrajine, ktorými sú pšenica a súraž, kukurica, semená repky alebo semená repky alebo slnečnicové semená do voľného obehu alebo do colného režimu colné uskladňovanie, slobodné pásmo alebo aktívny zušľacht'ovací styk, povoľuje len v iných členských štátoch Európskej únie, ako sú predmetné členské štáty. V nadväznosti na predmetnú liberalizáciu dovozov z Ukrajiny počas predmetného užšieho obdobia liberalizácie sa v tomto období zvýšili dovozy pšenice a súraže, kukurice, semien repky a slnečnicových semien z Ukrajiny do predmetných členských štátov, a v nadväznosti na predmetnú liberalizáciu dovozov z Ukrajiny počas obdobia od 4. júna 2022 do 5. júna 2023 sa v tomto období zvýšili dovozy raže, jačmeňa, ovsa, tritikale a zmesi obilnín alebo olejnatých semien z Ukrajiny do predmetných členských štátov. Mnohé tieto produkty dovezené počas predmetných období liberalizácie z Ukrajiny do predmetných členských štátov v nich počas predmetných období liberalizácie vytvárali konkurenčný tlak na producentov tých istých produktov v predmetných členských štátoch, a to najmä vzhľadom k tomu, že trhy v týchto členských štátoch boli už v danom čase týmito produktami nasýtené, a vzhľadom k tomu, že tieto produkty s pôvodom na Ukrajine boli bez navýšenia ich cien o hodnotu cla odpusteného predmetnou liberalizáciou dovozov z Ukrajiny v danom čase ďaleko lacnejšie, než tie isté produkty vyprodukované ich lokálnymi producentami v príslušných predmetných členských štátoch. V dôsledku tejto konkurencie v podobe uvedených produktov dovezených z Ukrajiny mali producenti tých istých produktov v dotknutých členských štátoch ťažkosti s odbytom tých istých nimi vyprodukovaných produktov na domácich trhoch, čo nevyhnutne viedlo k ekonomickým stratám na strane týchto producentov. Z dôvodu uvedenej ekonomickej situácie na strane producentov pšenice a súraže, raže, jačmeňa, ovsa, kukurice, tritikale, zmesi obilnín alebo olejnatých semien, semien repky alebo slnečnicových semien Európska komisia na základe svojej právomoci prijímať potrebné a opodstatnené núdzové opatrenia na riešenie konkrétnych problémov v rámci spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov, ustanovenej v čl. 221 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, prijala vykonávacie nariadenie (EÚ) 2023/1343, ktorým dotknutým členským štátom pridelila pomoc Európskej únie vo výške 100 miliónov eur na opatrenia zamerané na kompenzáciu hospodárskej straty poľnohospodárom v regiónoch na ich území postihnutých v dôsledku zvýšeného dovozu

obilnín alebo olejnatých semien uvedených v prílohe k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) z Ukrajiny, a ktorým dotknutým členským štátom zároveň na základe čl. 211 ods. 2 písm. a) nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013 umožnila prideliť na tieto opatrenia aj dodatočnú vnútroštátnu pomoc až do výšky 200 % tejto nim pridelennej pomoci Európskej únie bez toho, aby sa na pridelenie tejto dodatočnej vnútroštátnej pomoci vzťahovali čl. 107 až 109 ZFEÚ v platnom znení. Z tejto pomoci Európskej únie Európska komisia pridela 5 240 000 eur Slovenskej republike, a zároveň jej na uvedenú výnimku z čl. 107 až 109 ZFEÚ v platnom znení umožnila prideliť na uvedené opatrenia dodatočnú vnútroštátnu pomoc až do výšky 10 480 000 eur.

3. Ciele a výsledný stav

Pomoc Európskej únie vo výške 5 240 000 eur, pridelenú Slovenskej republike, a dodatočnú vnútroštátnu pomoc Slovenskej republiky až do výšky 200 %, ktorú možno popri tejto pomoci Európskej únie prideliť bez toho, aby sa na pridelenie tejto dodatočnej vnútroštátnej pomoci vzťahovali čl. 107 až 109 ZFEÚ v platnom znení, možno vo forme podpory prerozdeliť poľnohospodárom na kompenzáciu ich hospodárskej straty, ktorá vznikla v dôsledku zvýšeného dovozu pšenice a sůraže, raže, jačmeňa, ovsu, kukurice, tritikale, zmesi obilnín alebo olejnatých semien, semien repky alebo slnečnicových semien z Ukrajiny počas predmetných období liberalizácie.

Slovenská republika sa rozhodla tieto finančné prostriedky prideliť na poskytovanie podpory len tým poľnohospodárom, ktorí pestujú pšenicu, a to tak, aby mechanizmus prerozdelenia týchto finančných prostriedkov poskytovaním podpory čo možno najviac zodpovedal ich potenciálnej hospodárskej strate, ktorá im mohla vzniknúť v dôsledku zvýšeného dovozu pšenice z Ukrajiny na Slovensko počas predmetného užíšieho obdobia liberalizácie, a to konkrétne tým, že títo lokálni pestovatelia pšenice mali počas predmetného užíšieho obdobia liberalizácie ťažkosti uviesť ekvivalentné množstvá nimi produkovanej pšenice na tento trh v Slovenskej republike, čo im spôsobilo straty na príjmoch. Objektívnym kritériom tohto prerozdelenia by mohla byť výmera produkčnej plochy pšenice v Slovenskej republike v hospodárskom roku 2021/2022, a výmera produkčnej plochy pšenice v Slovenskej republike v hospodárskom roku 2022/2023. Je totiž dôvodné predpokladať, že na trhu v Slovenskej republike by sa v druhej polovici kalendárneho roka 2022 za bežných okolností umiestňovala práve pšenica vyprodukovaná v hospodárskom roku 2021/2022, a že na tomto trhu by sa v prvej polovici kalendárneho roka 2023 umiestňovala práve pšenica vyprodukovaná v kalendárnom roku 2022/2023. Kvôli zjednodušeniu systému tohto prerozdelenia však ako takéto objektívne kritérium postačí ustanoviť len výmeru produkčnej plochy pšenice v Slovenskej republike v hospodárskom roku 2022/2023.

Pri poskytovaní podpory individuálnym obhospodarovateľom týchto plôch počas uvedeného hospodárskeho roka je však potrebné vychádzať z relevantných údajov o tom, že na daných plochách pšenicu pestovali práve títo obhospodarovatelia. Na tento účel sa použijú údaje z integrovaného administratívneho a kontrolného systému, v ktorom boli podľa čl. 68 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 evidované aj poľnohospodárske pozemky v zmysle čl. 67 ods. 4 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1306/2013, a to ako súvislé plochy, ktoré deklaroval jeden poľnohospodár a na ktorých sa v danom čase pestovala najviac jedna skupina plodín. V tomto prípade sa konkrétne použijú údaje evidované v integrovanom administratívnom a kontrolnom systéme o plochách na území Slovenskej republiky, na ktorých sa ako najviac jedna skupina plodín v zmysle čl. 67 ods. 4 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 pestovala pšenica, a ktoré boli takto v integrovanom administratívnom a kontrolnom systéme evidované na účely priamych podpôr na plochu v zmysle čl. 67 ods. 4 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1306/2013, poskytovaných za kalendárny rok 2022.

4. Dotknuté subjekty

Návrh nariadenia vlády sa dotýka poľnohospodárov, ktorí pestujú pšenicu, a na ktorých bola plocha na území Slovenskej republiky v integrovanom administratívnom a kontrolnom systéme riadne evidovaná ako plocha, na ktorej sa ako najviac jedna skupina plodín v zmysle čl. 67 ods. 4 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 v danom čase pestovala pšenica, a ktorá bola takto v integrovanom administratívnom a kontrolnom systéme evidovaná na účely priamych podpôr na plochu v zmysle čl. 67 ods. 4 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1306/2013, poskytovaných za kalendárny rok 2022.

5. Alternatívne riešenia Ak by sa navrhovaná právna úprava z vecnej stránky neprijala, Slovenská republika by vo svojom vnútroštátnom práve nemala ustanovené nijaké opatrenia zamerané na kompenzáciu hospodárskej straty poľnohospodárom na jej území postihnutých v dôsledku zvýšeného dovozu obilnín alebo olejnatých semien uvedených v prílohe k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) z Ukrajiny, vzhľadom k čomu by nedokázala vyčerpať finančné prostriedky pridelené na poskytovanie podpory do konca kalendárneho roka 2023.		
6. Vykonávacie predpisy <i>Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?</i> ☐ Áno ☒ Nie		
7. Transpozícia práva EÚ <i>Uved'te, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody.</i> ☐ Áno ☒ Nie <i>Ak áno, uved'te, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:</i>		
8. Preskúmanie účelnosti Návrh nariadenia vlády sa navrhuje na vykonanie vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2023/1343 tak, aby bolo do konca kalendárneho roka 2023 možné vyčerpať týmto vykonávacím nariadením (EÚ) Slovenskej republiky pridelenú pomoc Európskej únie, a aby bolo do konca kalendárneho roka 2023 možné vyčerpať aj celý objem Slovenskou republikou pridelenej vnútroštátnej finančnej pomoci Slovenskej republiky, ktorú možno popri tejto pomoci Európskej únie pridelovať bez toho, aby sa na pridelovanie tejto dodatočnej vnútroštátnej pomoci vzťahovali čl. 107 až 109 ZFEÚ v platnom znení. Po tomto dátume sa tento právny predpis stane obsolentným, s výnimkou prípadných konaní o opravných prostriedkoch.		

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu				
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne	
	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne	
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne	
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne	
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne	
	☐ Áno		☒ Nie	
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho				

vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo, rodinu a deti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

Vzhľadom na charakter materiálu sú vplyvy na rozpočet verejnej správy negatívne. Finančné prostriedky budú zabezpečené v rozpočte kapitoly MPRV SR. Z pomoci Európskej únie Európska komisia prideliť 5 240 000 eur Slovenskej republike, a zároveň jej na uvedenú výnimku z čl. 107 až 109 ZFEÚ v platnom znení umožnila prideliť na uvedené opatrenia dodatočnú vnútroštátnu pomoc až do výšky 10 480 000 eur. EÚ zdroje budú financované zo zdroja 1BG1 a očakávanú zvýšenú potrebu finančných prostriedkov na zdroji 1BG2 kapitola MPRV SR plánuje pokryť zo zdroja 1AS2 (z PVP) o sumu 10 480 000 eur.

11. Kontakt na spracovateľa

Mgr. Andrej Batel, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, sekcia poľnohospodárstva
e-mail: andrej.batel@land.gov.sk, tel.: 02/59 266 349

12. Zdroje

Konzultácie na účely prípravy návrhu nariadenia vlády boli vykonané so zastupiteľskými organizáciami podnikateľských subjektov, ktoré zastupujú producentov obilnín v Slovenskej republike.

Tieto konzultácie prebiehali formou rokovaní, písomnou formou a formou komunikácie na diaľku (telefonicky, elektronickou poštou).

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č.

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

Stála pracovná komisia Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Komisia LRV“) k navrhovanému nariadeniu vlády vyjadrila nasledovné stanovisko:

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: